

2002 metų Suaugusiųjų švietimo savaitė "Švietimas prieš socialinę atskirtį"

2002 metų spalio 14 -19 d.

Ataskaita

2002 metų spalio 14-20 dienomis Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija (LSŠA) inicijavo trečiąją suaugusiųjų švietimo savaitę Lietuvoje.

Pirmoji Savaitė įvyko 2000 metais ir buvo skirta bendriesiems suaugusiųjų švietimo klausimams. Joje dalyvavo 132 institucijos, įvyko 142 renginiai. Antroji savaitė (2001) buvo skirta Kalbų metams Europoje. Mokymosi visą gyvenimą memorandumo aptarimas 2001 metais ir Savaitės tapo pagrindine tribūna, kurioje suaugusiųjų švietime dalyvaujanti visuomenė nagrinėja problemas ir dalijasi laimėjimais. Jos tampa tradiciniu renginiu, kurio laukia ir švietėjai, ir besimokantieji.

Suaugusiųjų švietimo savaitės 2002 renginiais LSŠA stengėsi atkreipti visuomenės, darbdavių, socialinių partnerių ir politikų dėmesį į ŠVIETIMĄ kaip GALIMYBĘ mažinti socialinę atskirtį.

Inicijuodama Savaitę 2002 LSŠA siekė:

- 1) išsiaiškinti bendruomenėse ir institucijose sukauptą patirtį ir ją apibendrinti,
- 2) apibendrintą patirtį paskleisti Savaitės metu vykstančiuose renginiuose (10 regioninių seminarų, vaizdo konferencijoje) bei išleidžiant publikaciją,
- 3) diskutuoti su politikais, darbdaviais, socialiniais partneriais ir visuomene apie švietimo reikšmę didinant žmonių socialinį saugumą,
- 4) pristatyti visuomenei mokymosi galimybes.

Tikslinės grupės:

- Bendruomenės (seniūnijos dydžio vienetai, numatoma 100 bendruomenių)
- Socialinės atskirties grupės (jauni ir ilgalaikiai bedarbiai, asmenys, kuriems gresia nedarbas, neįgalieji, asmenys, iškritę iš mokymosi sistemos, priklausantys tautinėms mažumoms, asmenys, grįžusieji iš įkalinimo įstaigų ir pan. – apie 3000 asmenų)
- Institucijos ir asmenys, dirbantys su socialinės atskirties grupėmis (apie 200 asmenų)
- Institucijos ir asmenys, atsakingi už politinių sprendimų dėl visų socialinių grupių švietimo darymą, organizavimą ir užtikrinimą (apie 600 asmenų)
- Suaugusiųjų švietėjai ir jų organizacijos (apie 150 institucijų)
- Suaugusiųjų bendruomenė – švietimo proceso dalyviai (apie 12 000 asmenų)

Bendrasis

tikslas

Kviesti įvairias visuomenės grupes, vietas savivaldą, mokymo institucijas, visuomenines organizacijas, religines bendruomenes, darbdavius, socialinius partnerius ir politikus imtis bendrų veiksmų, skatinant ŠVIETIMĄ naudoti socialinės atskirties grupių įtraukimui į mokymąsi ir visuomeninį gyvenimą.

Veiklos

uždaviniai:

- Išnagrinėti socialinės atskirties grupių mokymo/si problemas bei esamus ir galimus jų sprendimo būdus 10-yje Lietuvos bendruomenių
- Apibendrinti 5 suaugusiųjų švietimo institucijų patirtį dirbant su socialinės atskirties grupėmis
- Organizuoti 10 seminarų Lietuvos apskrityse. Juose pristatyti socialinės atskirties problemą, apibūdinti esamą situaciją vietoje, paskleisti apibendrintą gerą darbo patirtį bei diskutuoti apie galimus kelius socialinės atskirties problemų mažinimui naudojant švietimo teikiamas galimybes.
- Surengti vaizdo konferenciją, joje pristatyti socialinės atskirties grupių švietimo problemas, skaityti teorinius pranešimus apie švietimo kaip galimybės socialinei atskirčiai mažinti ir visuomeniniam aktyvumui didinti panaudojimą, skleisti apibendrintą gerą patirtį, rinkti pasiūlymus iš regioninių

seminarų, apibendrinti Savaitės rezultatus. Vaizdo konferenciją transliuoti į 7 Lietuvos miestus.

- Parengti ir išleisti konferencijos medžiagą.
- Organizuoti Savaitės renginius (150-200 renginių) visuomenei Lietuvos miestuose ir rajonuose.
- Organizuoti 10 Europos šalių suaugusiųjų švietėjus dalyvavimą Savaitės renginiuose Lietuvoje, dalinantis patirtimi apie socialinės atskirties grupių švietimą ir bendruomenių įtaką socialinės atskirties mažinimui.

2002 metų suaugusiųjų švietimo savaitės renginius organizavo 120 institucijų visoje Lietuvoje. Iš viso įvyko 150 renginių, kuriuose apsilankė apie 5000 interesantų. Išskirtinis Savaitės bruožas – bendruomenių įtraukimas į mokymo ir švietimo veiklą, siekiant mažinti socialinę atskirtį.

Vytauto Didžiojo universiteto socialinio darbo institutas atliko 12-os bendruomenių apklausą apie tai, kaip jie naudoja švietimą socialinės atskirties mažinimui. Apklausiai vadovavo dr. Nijolė Večkienė, kuri vaizdo konferencijoje skaitė pranešimą apie gautus apklausos rezultatus. Šis pranešimas publikuojamas konferencijos medžiagos leidinyje.

Kulminacinis Savaitės renginys – **vaizdo konferencija “Švietimas prieš socialinę atskirtį”**, iš Kauno regioninio distancinio mokymo centro transliuota į 6 nutolusias klases Vilniuje, Alytuje, Kėdainiuose, Utenoje, Šiauliuose, Panevėžyje. Apie 300 konferencijos dalyvių distanciniu būdu susijungusių bendram darbui nagrinėjant socialinės atskirties problemas pasveikino Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus.

Pranešimus socialinės atskirties ir švietimo temomis konferencijoje skaitė dr. Nijolė Večkienė iš Vytauto Didžiojo universiteto Socialinio darbo instituto bei dr. Tadas Tamošiūnas iš Vilniaus pedagoginio universiteto.

Seminaruose, kurie savaitės metu vyko **apskričių centruose**, dalyvavo įvairaus lygio politiniai veikėjai, savivaldybių atstovai, įvairių organizacijų, dirbančių su socialinės atskirties grupėmis, atstovai bei bendruomenių atstovai, kurie dalinosi savo patirtimi sprendžiant socialinės atskirties problemas, švietimo vaidmenį šiame darbe ir pan. Minėtuose seminaruose buvo pristatoma suaugusiųjų švietimo institucijų ir bendruomenių, dirbančių su socialinės atskirties grupėmis, darbo patirtis. Įdomiausia medžiaga publikuojama konferencijos medžiagos leidinyje.

Savaitės metu vyko įvairūs **vietiniai renginiai**, kuriuose socialinės atskirties grupės bei visa visuomenė buvo informuojama apie mokymo(si) galimybes, miestų, miestelių ir kaio žmonės dalyvavo praktiniuose įvairių dalykų mokymuose (žr. Savaitės renginių programą)

2002 metų suaugusiųjų švietimo savaitė Lietuvoje buvo novatoriška ir **tarptautiniu aspektu**, nes jos darbe dalyvavo 4 svečiai iš užsienio suaugusiųjų švietimo srities. Soros International House organizavo plačią suaugusiųjų švietimo savaitės renginių lankymo programą, kurių metu svečiai susipažino su esama švietimo ir socialine situacija Lietuvoje, sėmėsi Savaičių organizavimo patirties, užmezgė bendradarbiavimo kontaktus. Organizuojant Savaitę buvo planuojama, kad tarptautinėje programoje dalyvaus 10 šalių atstovai, tačiau dėl nepakankamai koordinuotos informacijos apie tarptautinius kursus sklaidos dalyvių susirinko mažiau. Tarptautinė programa buvo organizuojama per Socrates Grundtvig 3 programą.

Savaitės 2002 renginių planas ir rezultatai

Data	Renginys	Turinys	Vieta/organizatorius	Rezultatas
10 14	Savaitės atidarymas	Institucijų, teikiančių mokymo paslaugas, prisistatymas. Parodos	Lietuvos technikos biblioteka	Dalyvavo 20 institucijų

		atidarymas, projekto rezultatų pristatymas.	Organizuoja: LSŠA, ir Technikos biblioteka	
10 17	Vaizdo konferencija	Švietimo kaip priemonės socialinei atskirčiai mažinti galimybių nagrinėjimas bei teigiamų bendruomenių darbo pavyzdžių apibendrinimas	Kauno regioninio distancinio mokymo centras, transliacija į 6 nutolusias klases Organizuoja: LSŠA ir Kauno RDMC	Dalyvavo: 210 dalyvių
10 14 –20	Seminarai apskrityse (pagal atskirą grafiką)	Socialinės atskirties ir švietimo klausimų aptarimas, dalyvaujant apskričių ir savivaldos, bendruomenių, švietimo institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir t.t. atstovams.	Apskričių centrai Organizuoja: LSŠA regioniniai suaugusiųjų švietimo informaciniai centrai	Dalyvavo: 256 dalyviai
10 14 – 20	Suaugusiųjų švietimo institucijų bei bendruomenių renginiai miestuose, rajonų centruose ir vietos bendruomenėse.	Mokymosi galimybių pristatymas visuomenei	Organizuoja: vietinės institucijos ir organizacijos	Savaitės programa
10 14 –20	Tarptautiniai kursai “Tarpkultūrinis mokymasis: kaip organizuoti efektyvią suaugusiųjų švietimo savaitę”	Dalyviai iš 4 užsienio šalių lankėsi Savaitės renginiuose, kaupė savaičių organizavimo bei socialinių problemų sprendimo patirtį ir dalinosi savąja	Soros International House, LSŠA, Socrates programos Lietuvos agentūra	Dalyvavo 4 šalių atstovai iš Vokietijos, Ispanijos, Suomijos ir Latvijos
	Publikacijos	• Proginis 2003 metų kalendorius su Lietuvos švietėjų bei kultūros atstovų sentencijomis • Jubiliejinė “Savišvieta” (LSŠA 10 metų) • Konferencijos medžiagos publikacija		

2002 metų suaugusiųjų švietimo savaitę pavyko sudominti žiniasklaidos priemonės:

- “Ryto svečias”, Žinių radijas; dalyvavo LSŠA prezidentas V.Dienys
- “Avilys. Kelias į harmoningą visuomenę”, Žinių radijas; dalyvavo V.Dienys, V.Lukošūnienė, D.Balčiūnienė, Mackevičienė
- “Šeimos rytmetys”, LR 2-oji programa; dalyvavo V.Lukošūnienė, R.Račiulaitytė
- Vilniaus radijas; dalyvavo V.Lukošūnienė
- LR 1-oji programa; dalyvavo R.Račiulaitytė
- “Kitas kelias”, LR 1-oji programa. Vaizdo konferencijos dalyvių mintys apie švietimą ir socialinę atskirtį
- “Švietimo naujienos” Informacinis leidinys. Interviu su V.Lukošūniene po Savaitės

Plačiau apie suaugusiųjų švietimo savaitę rašė regioninė spauda bei rodė regioninės TV:

- Kėdainių krašto TV, Kėdainių kabelinė TV "Rygveda", Kauno regioninė TV
- "Prie apskritojo stalo – apie suaugusiųjų švietimą". J.Tamašauskienė. Kėdainių garsas. 2002 10 22;
- Suaugusiems taip pat reikia mokytis. I.Ardavičienė. Rinkos aikštė. 2002 10 18;
- Suaugusiųjų švietimo savaitė. "Šiaulių universiteto" informacija. 2002 10 24;
- Suaugusiųjų švietimo savaitė 2002. R.Vargalytė. "Telšių žinios". 2002 10 11;
- Suaugusiųjų švietimas – ne vien mokyklų rūpestis. R.Vargalytė. "Kalvotoji Žemaitija". 2002 10 12;
- Savaitė, kuri nesibaigia...A. Pintveris. "Kalvotoji Žemaitija. 2002 10 24;
- Kauno rajono gyventojai mokosi. K.Kučinskaitė. "Respublika". 2002 10 16

2002 metų suaugusiųjų švietimo savaitę Lietuvoje rėmė:

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija

Vokietijos liaudies mokyklų sąjungos tarptautinio bendradarbiavimo institutas (IIZ/DVV)

Pasaulio banko atstovybė Lietuvoje

Kauno rajono savivaldybė

Marijampolės rajono savivaldybė

Šiaulių universiteto kvalifikacijos institutas

Vilija Lukošūnienė,

suaugusiųjų švietimo savaitės koordinatore

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija

2003 metų sausio 10 d.